

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Kellér Andor*
Cím: *Kofákat fuvaroznak a „magnásfiakkeresek.”*

Forrás: *Az Újság*

Bn
(Hely)

1926. s. 28.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

385.86

Hely

Idő

1926

Személy

Helyszám

Kofákat fuvaroznak a „magnásfiakkeresek.”

Rövidesen eltűnnek a fiakkerek a pesti utcákról. — Linzer bácsi örökre leszállt a bakról, mert Budaörsről nem hozhatta Pestre a királyt. — A fiakkeresek fiai már sofőrök.

Fiakkeresek tündöklése és nyomorúsága.

Két számadat: 1900-ban *öttszázkilenc* fiakker száguldott a pesti utcákon. Ma, 1926-ban *harminc* maradt belőlük. Közben pedig a lepergett huszonöt esztendő alatt diadalmasan bepöfögött a város életébe az autó és a benzin kiszorította még a legdélcegebb amerikai trappert is. Valaha a város életében a napsugarat, a könnyed, gondtalan életet, a viruló életkedvet, a harsogó örömet jelentette a fiakkerzés. Ma árván, lesújtott igénytelenségben a keleti pályaudvar körül tanyáz a 30 fiakker, amelybe már senki nem ül bele. Mert akinek pénze volna arra, hogy két csikótól huzzott „Zeug”-ben vitesse magát, az autóbá ül. Persze, lehet azt mondani, hogy ez a fejlődés rendje, de azok, akiknek ifjuságuk a fiakkerzés viruló divatjával volt összenöve, egy sós könnyecseptel törölnek ki a szemük szögletéből. Mert egy szív tűnik el a város életéből most, amikor a fiakkerek haldokolnak, mert a fiakkerek már benyujtották a városhoz kérvényüket, amelyben gépkocsikra kérnek engedélyt.

A *harminc* fiakker közül *kétfő* fut, huszonnyolc pedig lestrapáltan, szomorúan „pasat” vár a keleti érkezési oldalán.

— Elpusztulunk, éhen veszünk, — mondja egyszerre három is.

Azt tessék megírni — *vág* közbe egy öreg fiakkeres —, *hogy a régi magnásfiakkeresek, akik hajdan csak a kaszinó urait fuvarozták, most a kofákat viszik a csarnokba. Harmincezerért.*

És az *öreg, nyomorgó fiakkereskocsosok* szájból dől a panasz. Szívmeligítő emlékek orsójtát pörgetik. Öreg, kivénült fiakkeresek könnyeznek,

mert arra gondolnak, hogy néhány hónap mulva *már nem lesz fiakker Pesten.* És mesélnék Carola Ceciliáról, aki a legtüdőklőbb nő volt, Kóburg hercegről, Semyeiről, az akkori idők gavallérjairól.

— Nem tekintettek minket kocsisoknak. Ha kihajtottak Holtzspach-hoz uszonnázni, asztalukhoz ültették az urak a fiakkerost. Mi is urak voltunk, a konflis-kocsisokkal szóba se ereszkedtünk...

Kevés régi fiakkeres ül ma is a bakon. De Stern Árpád, Krudy Gyula jeles kocsisa még ma is belesördít a pejek közé. Árpád legendás fiakkeres, aki egyszer Krudy Gyulát Székesfehérvárra vitte Pestről.

— *Az én lovaim még csak nem is prűszköltek* — emlékezik erre a kirándulásra Árpád.

Rauchwerk Fülöp a Barrison-lányok kocsisa volt. Ötös fogatára, amelyet ünnepélyes alkalomkor, zászlószentelésekor fogott be, még emlékeznek a régi pesiek. Olyan híres és népszerű fiakkeres volt, hogy Vilma More, a szép bécsi színésznő férjhez ment hozzá.

Rauchwerk bácsi most kereskedelmi utazó és nyugodt, polgári módon él feleségével, az egykori színésznővel.

Tempora mutantur...

Stern Árpád, a legnevezetesebb pesti fiakkeres volt, amikor még Ósbudavár és Stefánia-uti kocsikörző voltak a pesti élet rekvizitumai.

Szóval Árpád a leghíresebb fiakkeres volt. Fiai, István és Árpád gépkocsivezetők.

Székesfővárosi házinyomda 1922

Régi, híres, költelező gavallér találkozott Árpáddal a minap. Nagyon örültek a viszontlátásnak. A gavallér homlokára is barázdákat számított a szánalmas idő és bizony a ruhája kicsit kopottas volt.

— Tessék belülni a zeugba...

A gavallér szemét könnyek öntötték el. Árpád zavarodottan folytatta:

— Nem úgy értem... Csak tessék... *Hitelbe...*

És a gavallér beült a plüss ülésre, egy utolsó fiakkeresébe, ami annyi mámorító és zengő emléket vert fel a szívében.

*

Mégis, kik ülnek be ma, 1926-ban a fiakkerbe? Senki — mondják először csodálatos egyértelműséggel. — Senki. Azaz... a *kofák*, akik fiakkeren szállítják be a vásárcsarnokba áruikat. Meg *vidéki urak*, ha feltévednek Pestre. Ők hívek maradtak hoszánk és a világot sem telepednének be egy benzines masinába.

*

Az *öreg Linzer Károly*, akinek fiakkere fényesre tisztítva az előkelő Gizella-téri „standon” diszelgett, most éjjeli portás az Erdélyi borozóban.

— Még három év előtt fiakkeren ültem. A *budaörsi* csata napján fényesre pucoltam a „zeug”-ot és kihajtottam Budaörsre, a király elibe. Azt álmodtam ki magamnak, hogy én hozom be a királyt Pestre.

Linzer bácsi nagyon szomorúan csóválja a fejét:

— *Nem lehetett...* Elkeseredésemben leszálltam a bakról. Nem is ülök oda többet. Mert tessék elhinni: akkor se volt szép fiakkeresnek lenni Pesten, amikor még király is volt...

Kellér Andor.